

बी. ए. भाग 3 (सेमिस्टर 5)

संस्कृत वाङ्मय

अपेक्षित वस्तुनिष्ठ प्रश्न

1. काव्येषु नाटकं रम्यं, तत्र रम्या --- ।

अ) मेनका ब) शकुन्तला क) वासवदत्ता ड) उर्वशी

2. नाट्यशास्त्रस्य प्रणेता/रचयिता कः?

अ) दुर्वासमुनिः ब) भरतमुनिः क) कालिदासः ड) कण्वमुनिः

3. नन्दन्ति देवता अनया सा ----- ।

अ) आरती ब) पूर्वरङ्गः क) नान्दी ड) प्रस्तावना

4. कः नान्दिगायनं करोति?

अ) नटः ब) सूत्रधारः क) नायकः ड) काञ्चुकीयः

5. महाकविः कविकुलगुरुः कः?

अ) भासः ब) व्यासः क) कालिदासः ड) भवभूतिः

6. कालिदासस्य सर्वश्रेष्ठा उपाधिः का?

अ) महाकविः ब) कविकुलगुरुः क) कविः ड) कुलपतिः

7. महाकविना कालिदासेन कति नाटकानि रचितानि?

अ) 7 (सप्त) ब) 6 (षट्) क) 3 (त्रीणि) ड) 4 (चत्वारि)

8. महाकविना कालिदासेन कति ग्रन्थाः रचिताः?

अ) 7 (सप्त) ब) 6 (षट्) क) 3 (त्रीणि) ड) 4 (चत्वारि)

9. उपमा ----- |

अ) भासस्य ब) कालिदासस्य क) व्यासस्य ड) बाणस्य

10. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य रचयिता कः ?

अ) भासः ब) कालिदासः क) शूद्रकः ड) भवभूतिः

11. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य मूलस्रोतः कुत्र वर्तते ?

अ) रामायणे ब) महाभारते क) पुराणवाङ्मये ड) कथासरित्सागरे

12. अभिज्ञानशाकुन्तलनाटके कति अङ्काः?

अ) ५ ब) ६ क) ७ ड) १०

13. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नायकः कः ?

अ) चारुदत्तः ब) दुष्यन्तः क) रामः ड) उदयनः

14. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नायिका का ?

अ) मालविका ब) वासवदत्ता क) वसन्तसेना ड) शकुन्तला

15. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य प्रथमोऽङ्कस्य नाम किम्?

अ) विदा ब) आश्रमप्रवेशः क) प्रत्याख्यानम् ड) आश्रमनिवेशः

16. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य द्वितीयोऽङ्कस्य नाम किम्?

अ) विदा ब) आश्रमप्रवेशः क) आश्रमनिवेशः ड) मिलनम्

17. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य तृतीयोऽङ्कस्य नाम किम्?

अ) पुनर्मिलनम् ब) आश्रमप्रवेशः क) प्रत्याख्यानम् ड) मिलनम्

18. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य चतुर्थोऽङ्कस्य नाम किम्?

अ) विदा ब) आश्रमनिवेशः क) प्रत्याख्यानम् ड) मिलनम्

19. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य पञ्चमोऽङ्कस्य नाम किम्?

अ) पश्चात्तापम् ब) आश्रमप्रवेशः क) प्रत्याख्यानम् ड) मिलनम्

20. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य षष्ठोऽङ्कस्य नाम किम्?

अ) आश्रमनिवेशः ब) पश्चात्तापम् क) प्रत्याख्यानम् ड) मिलनम्

21. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य सप्तमोऽङ्कस्य नाम किम्?

अ) मिलनम् ब) आश्रमप्रवेशः क) प्रत्याख्यानम् ड) पुनर्मिलनम्

22. अर्थो हि कन्या परकीय एव।' कस्य विचारः ?

अ) कण्वस्य ब) मारीचस्य क) दुर्वासस्य ड) विश्वामित्रस्य

23. दुष्यन्तः कः नायकः ?

अ) धीरोद्धतः ब) धीरशान्तः क) धीरललितः ड) धीरोदात्तः

24. शकुन्तला का नायिका?

अ) प्रगल्भा ब) मुग्धा क) मध्या ड) स्वकीया

25. अभिज्ञानशाकुन्तलनाटके विदूषकस्य नाम किम् ?

अ) कुम्भीलकः ब) वसन्तकः क) गौतमः ड) माधव्यः

26. अभिज्ञानशाकुन्तले प्रधानरसः कः ?

अ) श्रुङ्गारः ब) वीरः क) करुणः ड) शान्तः

27. शकुन्तलायाः ग्रहशमणार्थं कण्वमुनिः कुत्र गतः?

अ) हरिद्वारे ब) प्रयागतीर्थे क) सोमतीर्थे ड) शुक्रतीर्थे

28. दुष्यन्तः कस्य देशस्य निवासी?

अ) हस्तिनापुरस्य ब) गान्धारदेशस्य क) उज्जैयिनीदेशस्य ड) मगधदेशस्य

29. वनज्योत्स्ना का?

अ) मालती ब) नवमालिका क) गुल्मः ड) पुष्पमाला

30. मेनका का?

अ) अप्सरा ब) राक्षसी क) देवी ड) यक्षिणी

31. सानुमती का?

अ) अप्सरा ब) राक्षसी क) देवी ड) यक्षिणी

32. सानुमती कस्याः सखी?

अ) शकुन्तलायाः ब) मेनकायाः क) अनसूयायाः ड) गौतम्याः

33. नाटके तिरस्करिणीप्रतिच्छन्ना अप्सरा का?

अ) मेनका ब) शकुन्तला क) उर्वशी ड) सानुमती

34. केन ऋषिणा शकुन्तलायै शापं दत्तम् ?

अ) कण्वेण ब) दुर्वासेन क) मारिचेन ड) विश्वामित्रेण

35. ----- कालिदासस्य ।

अ) उपमा ब) उत्प्रेक्षा क) रूपकः ड) निदर्शना

36. “ततो गण्डस्योपरि पिटकाः संवृत्ताः।” इत्येषा कस्य उक्तिः?

अ) शकुन्तलायाः ब) दुष्यन्तस्य क) कण्वस्य ड) विदूषकस्य

37. शापमोचनार्थं शकुन्तलायाः समीपे किमासीत् ?

अ) मदनलेखम् ब) केयूरम् क) नूपुरम् ड) अङ्गुलीयकम्

38. स्त्रीरत्नसृष्टिरपरा का ?

अ) प्रियंवदा ब) शकुन्तला क) हंसपदिका ड) अनसूया

39. 'श्लोकचतुष्टयम्' कस्मिन् अङ्के विद्यते?

अ) तृतीये ब) चतुर्थे क) पञ्चमे ड) सप्तमे

40. दुष्यन्तशकुन्तलयोः विवाहप्रकारः कः ?

अ) पैशाचविवाहः ब) दैवविवाहः क) गान्धर्वविवाहः ड) राक्षसविवाहः

41. मातलिः कस्य सारथी?

अ) विष्णोः ब) इन्द्रस्य क) शिवस्य ड) वरुणस्य

42. मदनलेखम् कया लिखितम्?

अ) मेनकया ब) शकुन्तलया क) प्रियंवदया ड) अनसूयया

43. शकुन्तला कस्य पुत्री?

अ) मारीचस्य ब) कण्वस्य क) दुर्वासस्य ड) विश्वामित्रस्य

44. शकुन्तला कस्याः पुत्री?

अ) मेनकायाः ब) सानुमत्याः क) गौतम्याः ड) रम्भायाः

45. अभिज्ञानशाकुन्तले अङ्गीरसः कः?

अ) वीररसः ब) शृङ्गाररसः क) शान्तरसः ड) करुणरसः

46. पञ्चमे अङ्के का गीतगायनं करोति?

अ) शकुन्तला ब) मेनका क) सानुमती ड) हंसपदिका

47. दुष्यन्तराजा कस्य वंशस्य पुत्रः?

अ) पुरुवंशस्य ब) रघुवंशस्य क) यदुवंशस्य ड) गुरुवंशस्य

48. कण्वस्य अपरं नाम किम्?

अ) मारिचः ब) दुर्वासः क) काश्यपः ड) गौतमः

49. कण्वमुनेः उपाधिः का?

अ) कुलगुरुः ब) कुलपतिः क) आचार्यः ड) उपाध्यायः

50. "अर्थोऽहि कन्या परकीय एव ।" कस्य उक्तिः?

अ) कण्वस्य ब) मारिचस्य क) दुर्वासस्य ड) विश्वामित्रस्य

51. कण्वमुनेः आश्रमसमीपे का नदी आसीत् ?

अ) यमुना ब) मालिनी क) गङ्गा ड) शरयू

52. मारिचऋषेः पत्नी का?

अ) भागीरथी ब) लोपामुद्रा क) अदितिः ड) अरुन्धती

53. इन्द्रसारथिः कः?

अ) मारिचः ब) मातलिः क) दुष्यन्तः ड) वैखानसः

54. ययातिशर्मिष्ठयोः पुत्रः कः?

अ) दुष्यन्तः ब) पुरुः क) मान्धाता ड) परीक्षितः

55. दुष्यन्तपुत्रः कः?

अ) पुरुः ब) मातलिः क) शारद्वतः ड) सर्वदमनः

56. सर्वदमनस्य अपरं नाम किम् ?

अ) रामः ब) भरतः क) लवः ड) लक्ष्मणः

57. सर्वदमनः कस्य पशोः दन्ताः अगणयत् ?

अ) गजस्य ब) वृषभस्य क) सिंहस्य ड) व्याघ्रस्य

58. "न च परिभोक्तुं नैव शक्नोमि हातुम् ।" इत्येषा उक्तिः कस्य?

अ) विदूषकस्य ब) दुष्यन्तस्य क) कण्वस्य ड) वैखानासस्य

59. 'अतिस्नेहः पापशङ्की ।' कस्मिन् अङ्के अस्त्येषा उक्तिः ?

अ) प्रथमे ब) द्वितीये क) तृतीये ड) चतुर्थे

60. मुद्रिकायां कस्य नाम मुद्रितम्?

अ) कण्वस्य ब) शकुन्तलायाः क) दुष्यन्तस्य ड) विदूषकस्य

61. शकुन्तलायाः हस्तात् अङ्गुलियकं कस्मिन् तीर्थे पतितम् ?

अ) शचितीर्थे ब) सोमतीर्थे क) अप्सरस्तीर्थे ड) प्रयागतीर्थे

62. प्रथमे अङ्के राजा सस्य अनुसरणं करोति?

अ) शशकस्य ब) गजस्य क) सिंहस्य ड) मृगस्य

63. "अज्ञातहृदयेषु एवं वैरीभवति सौहृदम् ।" केन उक्तम्?

अ) शारङ्गरवेण ब) शारद्वतेन क) दुष्यन्तेन ड) कण्वेन

64. 'तीव्राघातप्रतिहततरुस्कन्धलग्नैकदन्तः--।' अस्मिन् श्लोके कस्य पशोः वर्णनमस्ति?

अ) सिंहस्य ब) गजस्य क) मृगस्य ड) श्वानस्य

65. दुष्यन्तशकुन्तलयोः पुनर्मिलनं कस्य आश्रमे भवति?

अ) दुर्वासस्य ब) कण्वस्य क) मारिचस्य ड) विश्वामित्रस्य

66. नाटके 'धीवरप्रसङ्गः' कस्मिन् अङ्के अस्ति ?

अ) द्वितीये ब) चतुर्थे क) षष्ठे ड) सप्तमे

67. राजा शकुन्तलायाः सौन्दर्यवर्णनं कस्मिन् अङ्के करोति ?

अ) द्वितीये ब) चतुर्थे क) तृतीये ड) सप्तमे

68. सर्वदमनप्रसङ्गः कस्मिन् अङ्के विद्यते?

अ) प्रथमे ब) पञ्चमे क) षष्ठे ड) सप्तमे

69. शकुन्तलायाः सखी का?

अ) गौतमी ब) मेनका क) अनसूया ड) सानुमती

70. शापप्रसङ्गः कस्मिन् अङ्के विद्यते?

अ) चतुर्थे ब) पञ्चमे क) षष्ठे ड) सप्तमे

विसर्गसन्धिः

1. अष्टाध्यायी ग्रन्थस्य रचयिता कः?

अ) वरदमुनिः ब) भास्कराचार्यः क) वररुचिः ड) पाणिनिः

2. अष्टाध्यायी ग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति?

अ) सप्त ब) अष्ट क) पञ्च ड) दश

3. अष्टाध्यायी ग्रन्थे कति पादाः सन्ति ?

अ) 12 ब) 22 क) 32 ड) 28

4. 'रामश्शेते |' केन सूत्रेण भवति ?

अ) ष्टुना ष्टुः | ब) स्तोः श्चुना श्चुः |
क) खरि च ड) खरवसानयोः विसर्जनीयम् |

5. वागीशः | केन सूत्रेण भवति ?

अ) ष्टुना ष्टुः ब) तोर्लि क) झलां जशोऽन्ते ड) प्रत्यये भाषायां नित्यम् |

6. तस्य परमाम्नेडितम् | किं सूत्रम् ?

अ) विधिसूत्रम् ब) संज्ञासूत्रम् क) वार्तिकम् ड) परिभाषासूत्रम्

7. ष्टुना ष्टुः | सूत्रस्य उदाहरणं किम् ?

अ) तल्लयः ब) तन्मात्रम् क) तच्छिवः ड) रामष्टिकते

8. सत्+चित् = सच्चित् | केन सूत्रेण भवति?

अ) शात् | ब) ष्टुना ष्टुः | क) छे च | ड) स्तोः श्चुना श्चुः |

9. 'यरोऽनुनासिकेऽनुनासिको वा |' सूत्रस्य उदाहरणं किम् ?

अ) एतन्मुरारिः ब) वागीशः क) पेष्टा ड) तल्लयः

10. तोर्लि | सूत्रस्य उदाहरणं किम् ?

अ) त्वङ्करोषि ब) शान्तः क) विद्वालिँखति ड) तच्छिवः

11. मोऽनुस्वारः | सूत्रस्य उदाहरणं किम् ?

अ) षट्सन्तः ब) हरिं वन्दे क) पुंस्कोकिलः ड) वाग्घरिः

12. कांस्कान् | केन सूत्रेण भवति ?

अ) छे च ब) विसर्जनीयस्य सः क) कानाम्नेडिते ड) आद्यन्तौ टकितौ

13. लक्ष्मीच्छाया ।' कस्य सूत्रस्य उदाहरणम् ?

- अ) शशछोऽटि ब) तस्य परमाम्नेडितम्
क) पदान्ताद्वा ड) विसर्जनीयस्य सः

14. प्रत्यये भाषायां नित्यम् ।' सूत्रस्य उदाहरणं किम् ?

- अ) वागीशः ब) चिन्मयम् क) षण्णवतिः ड) तल्लयः

15. विद्वाल्लिखति। केन सूत्रेण भवति ?

- अ) झलां जशोऽन्ते ब) प्रत्यये भाषायां नित्यम् क) तोर्लि ड) खरि च

16. तस्य परमाम्नेडितम् ।' सूत्रेण का संज्ञा भवति ?

- अ) पदम् ब) टी क) सवर्ण ड) आम्नेडित

17. झलां जशोऽन्ते।' सूत्रस्य उदाहरणं किम् ?

- अ) तन्मात्रम् ब) वाग्घरिः क) वागीशः ड) पेष्टा

18. 'रामश्चिनोति ।' कस्य सूत्रस्य उदाहरणम् ?

- अ) स्तोः श्चुना श्चुः ब) ष्टुना ष्टुः क) झलां जशोऽन्ते । ड) पदान्ताद्वा
-